Drift- och skötselinstruktion
Laddning av elbil i bostad

Instruktionen beskriver den egenkontroll och skötsel som du som ägare själv kan utföra, vilka arbeten som ska utföras av behörigt företag och hur du agerar vid larm och fel.

Sammanfattning

- En laddbox är det säkra sättet att ladda hemma. Ett vanligt uttag är en reservlösning.
- Ladda aldrig via förlängningssladd, adapter, timer eller annan utrustning mellan uttaget och kabeln.
- Laddboxen ska ha egen säkring i elcentralen och eget jordfelsskydd, och installeras av ett registrerat elinstallationsföretag.
- Ladda på natten och till rätt nivå. Det är bra för plånboken och batteriet.

Ägarens ansvar

Du som äger laddpunkten ska fortlöpande kontrollera att den är säker. Det tar några minuter och är ditt ansvar: titta på kabel och kontakt, och testa jordfelsskyddet.

Dokumentation

Intyget från installatören, laddboxens manual, inloggning till appen och garantin. Säljer du huset ska de följa med.

VID HUSKÖP ELLER NY INSTALLATION

Första åtgärder

1 **Hitta intyget och manualen.**
Hittar du inget intyg: låt ett registrerat elföretag kontrollera installationen innan du börjar ladda.

2 **Fråga var jordfelsskyddet sitter.**
Det kan sitta i laddboxen, i elcentralen eller båda. Be installatören visa hur du testar det.

3 **Ställ in laddningen.**
Schemalägg laddningen på natten och välj bilens rekommenderade laddgräns.

8-10 A

ampere är taket när du laddar i ett vanligt uttag. Ställ in det i bilen eller på laddkabeln, enligt Elsäkerhetsverket.

En laddbox låser kontakten under laddningen och har eget skydd. Ett vanligt uttag kan dela säkring med andra uttag, och glapp, oxid eller en gammal installation kan bli varm av många timmar med hög ström.

OBSERVERA

Vanligt uttag är en nödlösning. Regelbunden laddning ska ske med laddbox.

Laddbox och laddkabel

> **Säkerhet**
>
> Ladda aldrig via förlängningssladd, grenuttag, adapter eller timer, och aldrig i motorvärmaruttag. Använd aldrig en skadad kabel eller kontakt.

Titta

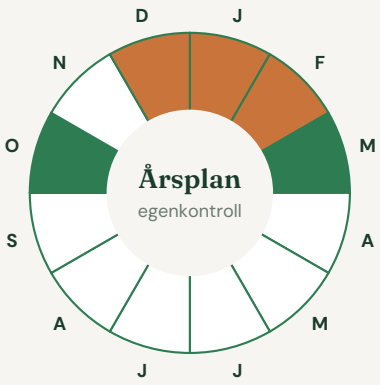
- Kabeln ska vara hel, utan skav eller klämskador. Kontakten ska vara ren och torr.
- Häng upp kabeln så att den inte körs över. Sätt tillbaka skyddslocket.
- Spola aldrig laddboxen eller kontakten med högtryckstvätt.

Känn

Blir kontakten, uttaget eller kabeln varm: avsluta laddningen i bilen eller appen och dra sedan ur. Är uttaget eller kontakten skadad: slå av säkringen till laddningen i elcentralen och ring ett elföretag.

Testa

- Testa jordfelsskyddet med testknappen minst två gånger per år. Slå sedan på igen.
- Bryts inte strömmen: ladda inte förrän ett elföretag har åtgärdat felet.
- Laddar du i ett vanligt uttag ibland: låt en elektriker kontrollera det först, häng kontrollboxen i en krok, och sätt i och dra ur kontakten regelbundet så att kontaktytorna inte ärgar.

Vår och höst: testa jordfelsskyddet

Vinter: torr kontakt, kabeln fri från snö

BEGREPP

Laddbox

Fast laddpunkt på väggen med eget skydd. Låser kontakten under laddning.

Laddkabel med kontrollbox

Kabeln som ofta följer med bilen, för vanligt uttag. För tillfälligt bruk.

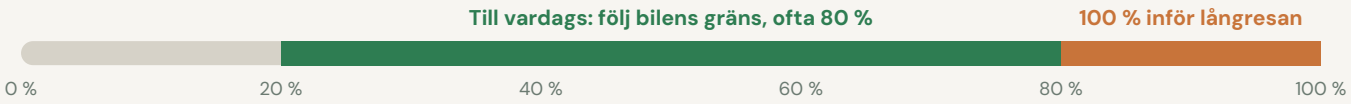
Jordfelsskydd

Bryter strömmen om el läcker ut, till exempel genom en människa.

Lastbalansering

Laddboxen sänker laddströmmen när huset drar mycket el. Kräver ofta en mätare i elcentralen.

Batteri och laddschema

Batteriet

- Följ bilens rekommenderade laddgräns till vardags. Den är ofta 80 %, men vissa batterityper har andra råd. Bilen visar vad som gäller.
- Ladda till 100 % inför långresor, och låt inte bilen stå länge nära 0 eller 100 %.
- Ladda hemma när det går och snabbladda främst på långresor.
- Vinter: förvärm bilen medan den sitter i laddaren, så tas energin från nätet. Låt den vara inkopplad när det är kallt.

Elräkningen

- Schemalägg laddningen på natten, när elen ofta är billigast.
- Har ditt nätbolag effektavgift: ladda med lägre effekt under längre tid.
- Har laddboxen lastbalansering hindrar den att husets huvudsäkringar löser ut när värmepump, spis och bil drar el samtidigt.

80 %

Ofta bilens gräns till vardags. 100 % sparar du till långresan.

Källa: biltillverkarnas råd, till exempel Tesla

BEGREPP

Effektavgift

En del av nätavgiften som beror på hur mycket el du tar ut samtidigt.

Sluta ladda och ring ett elföretag om

- kontakten, uttaget eller kabeln blir varm, missfärgad eller luktar bränt.
- det gnistrar, eller jordfelsskyddet löser ut gång på gång.
- laddboxen larmar och felet kommer tillbaka.
- Avsluta laddningen i bilen eller appen innan du drar ur. Är något skadat: slå av säkringen till laddningen.
- **Rök eller brand:** försök inte släcka bilen. Gå ut, stäng dörren, ring 112 och säg att det är en elbil.

OBSERVERA

Schemalägg laddningen nattetid och ladda till bilens rekommenderade nivå.

Ansvarsfördelning

Ägaren
Löpande egenkontroll

- Tittar på kabel och kontakt
- Testar jordfelsskyddet
- Ställer in laddschema och laddgräns
- Håller appen uppdaterad

Elföretaget
Registrerat hos Elsäkerhetsverket

- Installation och ändringar av laddbox
- Kontroll av uttag och elcentral
- Felsökning
- Lastbalansering och mätare

Så väljer du elföretag. Laddboxen får bara installeras av ett elinstallationsföretag som är registrerat hos Elsäkerhetsverket. Sök på företagsnamnet i e-tjänsten Kolla elföretaget.

Källor: Elsäkerhetsverket, Ladda elbilen? Ger du råd om elbilsladdning?; Kontrollera och underhåll din laddningspunkt; Kontroll av jordfelsbrytare. Brandskyddsföreningen, Goda råd: elbilar (2026). Storstockholms brandförsvar, Laddplatser för elfordon. Tesla, Räckvidd och vinterkörning. Råden ersätter inte tillverkarens manual eller en fackmans bedömning av just din anläggning.

ANLÄGGNINGSKORT · LADDNING AV ELBIL I BOSTAD

112

Vid rök eller brand. Försök inte släcka bilen. **Säg att det är en elbil.** Varm kontakt: sluta ladda.

Egenkontroll

- [ ] Varje månad: titta på kabel och kontakt
- [ ] Vår och höst: testa jordfelsskyddet
- [ ] Löpande: laddgräns och schema
- [ ] Vinter: torr kontakt, fritt från snö
- [ ] Ny bil: gå igenom laddinställningarna

Elföretag, telefon _____

Laddboxens märke _____

Laddboxens säkring (nr i elcentralen) _____

Jordfelsskyddet sitter _____

Laddgräns till vardags _____

Installationsår _____

Anteckningar